III. évfolyam. Csik-Szereda, 1891. február 18. 8. szám.

Szerkesztőségi iroda: Csik-Szereda *Györgyjakab Márton* könyvkereskedése hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési pénzek és hirdetések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt. (Külföldre) 5 frt. Félévre . 2 frt. Negyedévre . 1 frt.

Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak. Bélyegdijért külön minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttéri czikkek soronként 10 krért közöltetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla. Kiadó tulajdonos: Györgyjakab Márton.

FŐMUNKATÁRSAK: Hochschild Lajos Gyergyóban. Vitos Mózes a központban. Embery Árpád Udvarhelymegyében.

Erdélyrészi birtokrendezés.

I.

A napirenden levő kérdések között — ide számitva a közigazgatás államositását is — alig van ránk nézve fontosabb, községeink és a székely nép életébe mélyebben bevágó — és ki tagadhatná? zavarosabb, összekúszáltabb is — mint éppen a birtokrendezés kérdése. Tizenkilencz évi sikertelen, sok drága idő és pénzpazarló kisérlet után arra a meggyőződésre jutottak az intéző körök, nevezetesen a törvényhozás és kormány, hogy ezt a már teljesen elodázhatatlanná vált égető kérdést, mely az erdélyi részek és különösen a székelység existentiájával függ össze: lehetetlen a megkezdett úton és eddig alkalmazott eszközökkel megoldani.

Az 1871. LV. és az 1880. XLIV-ik tvczikkekben kifejezett és 19 éven át kisebb-nagyobb erélylyel végrehajtásba vett jogszabályok az erdélyi birtokrendezés kérdését egy lépéssel sem vitték közelebb a megoldáshoz, sőt ha jól megvizsgáljuk a törvény megalkotásakor fennállott és most létező viszonyokat: azon szomoru tapasztalatra jutunk, hogy most sokkal egészségtelenebbek e részben viszonyaink, mint valaha voltak, — és népünk, melynek egyedüli jövedelemforrása az édes anyaföld: sohasem volt nyomoruságosabb anyagi viszonyok közt, mint épen most, 19 évvel az eredeti birtokrendezési törvény foganatbavétele után.

A törvény nem volt képes a mi összezavart és azonfelül speczialis, tényleges viszonyainkon áthatolni és igy nem tudott gyakorlati eredményt felmutatni. Egyszóval: nem volt eléggé alkalmas arra, hogy a lejtőre jutott követ feltartóztassa; — a kő pedig gurult megkezdett pályáján és végre megfeneklett alant a posványos vizben.

Az idevágó törvények alapelvei egytőlegyig megegyeznek abban, hogy a közerdők és legelők arányositandók s ennek meg kell előznie a tagositást, illetőleg a kettő együtt foganatositandó. Az e tárgyban közelebbről összehivott enquette tanácskozásaiból is világosan kitűnik, hogy ebben nézeteltérés nincs.

Ámde Csikvármegye törvényhatóságának 1890. év október 30-ról keltezett s az illető szakminiszterek és a képviselőházhoz intézett felirata, — a szabad rendelkezési jog határozott hangoztatása és részletes indokolás előrebocsátása után — azon határozott petitummal záródik, hogy „az erdők és erdei közös legelők községi közvagyon természete és örök felosztathatlansága mondassék ki.“ Az arányositás elvét az emlitett felirat csak annyiban kivánja fenntartani, hogy kinek-kinek birtokarányában háziszükségéhez és a használat alatti erdők mérvéhez képest, a közigazgatási hatóság által jóváhagyott tő-árban a szükséges famennyiség kiadassék, — a legelőkre pedig szintén ily arányban és feltétel mellett a szarvasmarhák és más háziállatok kihajtathassanak.“

E felirat indokolása merész kézzel tépi szét a leplet és birtokosságunk elgenyesedett sebeit megdöbbentő valóságban tárja fel, rámutat az eladósodásra, mely különösen az utóbbi években óriási arányokat öltött; — látni engedi ennek borzasztó következményét, a kivándorlás szivszakasztó képét, a kenyérkeresők meztelen csoportját, kik kétségbe esve dobják magukat abba az elposványosodott áradatba, mely ellenállhatatlan erővel ragadja magával szerencsétlen áldozatait és viszi az Al-Duna felé a Drákulok és Mihály vajdák földjére.

És ott van a másik sötét kép a mentődeszkán vergődő közbirtokosság, melynek feje fölött damoklesi kardként függnek az óriási terhek: egyenes állami, egyházi, útadó, megyei és községi pótadó, községi iskolaadó, erdőrendezési költség stb. elnevezések alatt.

Ezen megdöbbentő képcsoportozathoz bátran oda lehet állitani főalakként a hitelviszonyokat.

Elvitázhatatlan szomoru tény, hogy nálunk a birtokosság olcsó pénzhez nem juthat s igy kénytelen onnan szerezni, a hol csak igen drágán kaphat. Ki tagadhatja, hogy nálunk a takarékpénztárak a szabályszerü 3 havi lejáratu váltókötelezettség mellett felvett pénz után az adós kamat, eljárási, bélyeg stbbi költség czimén 20—25 százalékot is fizet? És még elszomoritóbb tény az, hogy a községekben alig van birtokos, kinek birtoka tulterhelve ne lenne eféle 20—25 százalékos takarékpénztári pénzekkel, ugyannyira, hogy földjéből nem képes annyi jövedelmet előteremteni, hogy a kamatokat pontosan fizethesse. A pontatlan fizetés következménye pedig per és a per vége: siralmas dobszó, melynek minden szava egy-egy birtokos halálát hirdeti.

Hogy birtokosságunk ennyire el van zárva a nagyobb pénzpiaczoktól és olcsó hitelt nem élvezhet, annak egyenes oka a birtok rendezetlenségében rejlik, mely miatt a mezőgazdaság most is a 30—40 év előtti ponton stagnál.

A közös legelők és erdők felett nem a birtokosság rendelkezvén: azok gyümölcsét nem értékesitheti szabadon, és igy egyedül számbavehető jövedelmi forrása a határ kü

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

A Gyilkos-tó.

EREDETI ELBESZÉLÉS.

Irta: Hochschild Lajos.

(Folytatás.)

Az eget sürü, gomolygó fellegek boritották. Nem sokára távoli mennydörgés dübörgései hallatszottak, meghosszabbodva az ősi rengetegben. A szélvész felhőt felhőre hajtott, a sötétség megkétszerezódik, a felhők leereszkednek s a fák árnyába vonulnak. A felleget néha-néha megszakitja a zöld fényü villám, mely egy pillanatra rémes világitást ad a bérczeknek. A villám felgyujtja az erdőket, a tüz tovaharapódzik, mint valami lángsörény. Ég és föld dühös csatába foly össze. Az erdő füstoszlopai tűzszikrákkal ostromolják a felhőket, ezek pedig villámaikat szórják le. Egyszerre megered a zuhogó zápor.

A kunyhó személyeinek csendjét a fák recsegése, a vihar tombolásának zaja szakitják meg, de mindez fájdalmaik zajlásának csak gyenge visszhangja.

Az uri vadászokat szétriasztja a sürün hulló villám, mely csak úgy kóvályogott fejük felett s egy haragos menykő éppen tanyájuk közepébe ütött le, a kit ért: meghalt egyszerre, hogy meg nem jajdult. A többi szétszóródott, mint a könnyü polyva. A bokrokon, törzsökön, sziklákon bukdácsolva menekült ki erre, ki arra. Pongrácz Pisti a völgybe vetődött s a kunyhó gyenge fénye csalogatta magához. A zuhogó eső ellen, mely már bőrig áztatta, ott akart fedelet keresni. A kunyhóhoz érve, betaszitja annak gyenge ajtaját és sietve behuzódott. Józsi és Juliska egyszerre ráismertek.

„Éppen jó helyre vezette Isten büntető keze! Hej Pongrácz Pisti uraságnak eljött a számadás napja!“ — kiált fel a legény.

Pongrácz Pisti szabadulna, de visszatartja őt a legény.

Heves dulakodás támad a legény és az uraság között, a kunyhónak hol egyik, hol másik oldalába ütköznek. Az uraság hiába feszité meg végső erejét, nem tudott szabadulni a végzetes helyről, hova Isten büntető karja vezérelte. A düh és kétségbeesés között levet minden emberi méltóságot magáról s hirtelen, mint a futó villám a sürü felhőn, gyilkos szándék villan keresztül sötét lelkén. Kirántja vadászkését, feltartja magasan, melyet a legény megragadni igyekezett, de mindannyiszor kisiklott kezeiből. Juliska az iszonyu jelenetre felsikolt, mire a küzdők egy pillanatra visszahökkennek s a sikoltás keresztül tör még a molnár lelki boruján is, lelkéről egyszerre csak leszakadnak a nyomasztó képek s éppen azon pillanatban, mikor a kés már utat talált a legény felé, — mint a lánczaiból kiszabadult tigris, ráveti magát az uraságra, s görcsös ujjaival megragadja jobbját. A dulakodás megujul, az uraság inog, kimerültségében szédülve lezuhan s boszujában már csak hörögni tud.

Ezalatt künn a vihar tovább dühöngött, a vészes elemek mind összeszövetkezve zúdultak a föld ellen. A hegyek oldalaiból a zápor örvényként omlott a völgybe, melynek szélén a kunyhó állott. Az ég ostromától megremegett a föld és földrengés rázta meg a havasi tájat, melyről a záportól átázott hegyi rétegek a fenyőfákkal együtt iszonyu robajjal zudultak le a völgy széléhez. A lecsuszamlott földréteg a kunyhót messze belökte a völgybe, hol az örvény már nagy erővel kavargott. A kik a kunyhóban voltak, a kavargó hullámokba estek. A molnár még ekkor sem engedte el boszuja áldozatát, a hullámok közt is fojtogatta ellenét.

Józsi a végzetes perczben Juliska után kap, egyik kezével átfogva tartja őt, a másikkal pedig teljes erővel hasitja szét a föléjök csapkodó hullámokat. Isten különös csodája mentette meg a legényt és a leányt. A hullámokon való hányattatás közben Juliska ruhája fennakadt egy ágon, a legény megérezve ezt, sikerült a kinyuló ágba megfogóznia. Az ág a fatörzséhez segitette őt, a hol a viz csendesen hullámzott s a fenyő oltalma mellett lábaira állhatott. Egy erős villám világánál lathatá, hogy egy hegyoldalon vannak, hová az örvény nem ér fel. Erejét összeszedve, Juliskát egyik kezével magához szoritva, a másikkal a fák ágaiba kapaszkodva, egy-egy lépést tett a hegy oldalon felfelé, mig végre biztos helyre ért. Első gondja volt, Juliskát a zuhogó zápor elől egy ledőlt fenyő alá rejteni, elhidegült testét pedig le

lönböző részein, apró parczellákban fekvő szántó és kaszáló területek, melyeken épen a rendezetlenség és a fordarendszer miatt, okszerü belterjes gazdálkodást üznie lehetetlen.

A réti és szántóterületek tagositása folytán megszünik a fordarendszer is és a birtokos okszerübb, belterjesebb gazdálkodást üzhet az igaz; de — nézetem szerint — ez a kisbirtokoson nem sokat segit mert csikmegye legnagyobb részében tekintve a föld gyenge termőképességét, hogy ne mondjam terméketlenségét s a legelők aránylag jóminőségét és nagy terjedelmét — a gazdálkodásban fősulyt az állattenyésztésre kell fektetni és a rengeteg famennyiség czélszerü felhasználásával a faipart felvirágoztatni. Ebből folyólag a kisbirtokosság aggasztó sorsán a tagositás csakis úgy segithetne, ha az eddig közösen használt erdők és erdei legelőkön a törvényhatóság feliratában is első helyen hangsulyozott szabad rendelkezési elv alapján keresztül vitetnék az arányositás.

Ennek azonban más akadályok állanak útjában. És itt első sorban az a kérdés merül fel: mi lesz azzal a száz meg száz emberrel, kiknek a községben legjobb esetben összes vagyonuk egy kisded viskóból áll? Ilyen emberek nagyon sokan vannak és ezek nem nevelik a kivándorlók statisztikáját. Az ilyenek ha el is távoznak hosszabb-rövidebb időre munka keresni a községből: mindig visszatérnek, — mert úgy mondják, fát kapnak a közös erdőből és ha megtakaritott filléreiken marhát vehetnek, azt a közlegelőre kihajthatják.

A másik és a legfőbb akadály községeink érdeke, mely a törvényhatóság feliratában részletesen ki van fejtve.

Ha bebizonyitott ténynek vesszük azt, hogy a közös erdők és legelők tulajdonjogához a birtokosság legesekélyebb igényt sem tarthat, s annak kizárólagos tulajdonosául a községet mint jogi testületet elismerjük: akkor a községek virágzók maradnak, mint eddig voltak és nem lesznek kénytetenek mindenféle pótadót és más terhet a birtokosság nyakába akasztani; a közbirtokosság örökös czivódásai sem fognak kisérteni; de az is bizonyos, hogy a kisbirtokosság mégkevésbbé tud existálni, mert az erdő és legelőrészt nem tudja értékesiteni, nem tudja abból szükségleteit okszerüen kielégiteni, és igy tagositott birtoka természetes hozatékától teljesen el lesz ütve. — Pedig ez a hozaték a birtokosok jó nagyrészénél a csekély és gyenge minőségü tagositott birtok jövedelmét jóval tulhaladná.

Politikai mozgalmak.

A képviselőházból. Január 31-én a képviselőházban a vasárnapi munkaszünetről szóló javaslat részletes tárgyalását folytatták. A vita tárgyát különösen a miniszteri felhatalmazás korlátozása és a vasárnapi munkaszünetnek a mezei munkára való kiterjesztése képezte. — Gajári Ödön a nyomdászok érdekében szólalt fel, — a kiknek legtöbb szükségük van a pihenő napra. — Apponyi Albert pártolja Gajári felszólalását. Még többek hozzászólása után a törvényjavaslat részletes tárgyalása befejeztetett. — Ezután a Sveiczczal kötött állategészségügyi egyezményről szóló javaslat általános és részletes tárgyalása folyt le. A javaslat teljes szövegében elfogadtatott. — Február 3-án a beteg munkások segélyezéséről szóló javaslat tárgyalását kezdették meg. Perlaky Elek ismertette a javaslat humanus czélját és azt elfogadásra ajánlotta. — Február 4-én a javaslat általános targyalását folytatták s Baross miniszter s Perlaky felszólalása után általánosságban eredeti szövegében elfogadták. — Február 5-én a „beteg munkások segélyezéséről" szóló javaslat részletes tárgyalását kezdették meg és fejezték be s a javaslatot a Neuman Ármin, Hieronimy Károly, Tisza István, Gaál Jenő és Kaas Ivor módositványaival el is fogadták. — Február 6-án a ház rövid ülést tartott, melynek első tárgya volt a beteg munkások segélyezéséről szóló törvényjavaslat harmadik felolvasása. Ezután Darányi Ignácz referálta a métermértékek behozataláról szóló 1874. VIII. t. czikk némely határozatainak módositására vonatkozó javaslatot, melyet a ház vita nélkül elfogadott. — Február 7-én a ház a zárszámadási bizottság jelentését tárgyalta a 1890. év 3-ik negyedében előfordult tulkiadásokról. Többek hozzászólása után, melyekből a nyugdijak megdöbbentő emelkedése tünt ki. — Weckerle S. pénzügyminiszter megadta a szükséges felvilágositásokat, mire a ház a jelentést tudomásul vette. Ezután a tanitók kérvénye került tárgyalás alá. Apponyi Albert, Madarász József, György Endre, Polonyi Géza pártoló felszólalásai után a kérvények a közoktatási miniszternek kiadattak. Az ülés végén Baross miniszter válaszolt Kaas Ivor bárónak a helyi dijszabás ügyében hozzá intézett interpellációjára. Válaszában kijelentette, hogy „*Magyarországnak a m. kir. államvasútak dijszabásainak önálló megállapitásához törvényes joga van és ezen joga illetékes oldalról eddig kétségbe nem vonatott*" s hozzá teszi, „*hogy a kormány e tárgy elintézésénél a magyar korona országainak közgazdasági és pénzügyi érdekeit döntőknek tekinti,*" s végül kijelenti, „*hogy a kormány ezen helyi dijszabást megváltoztatni nem szándékozik*" A ház e választ nagy lelkesedéssel vette tudomásul. Még Ugron Gábor interpellálta a földmivelési minisztert a hóolvadás által bekövetkezhető árvizek ellen való védekezés ügyében, s ezzel az ülés véget ért.

Február 12-én rövid vita után letárgyalták a bosnyák-hercegovinai csapatok Magyarországba való behozataláról szóló törvényjavaslatot. A ház többsége a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta. Ezután Bethlen András gróf földmivelési miniszter válaszolt az Ugron Gábor interpellációjára, előadván, hogy a beállható árviz veszedelemmel szemben széleskörü óvintézkedéseket tett. — Horváth Gyula a tarifa-kérdésben állása iránt intézett kérdést a kereskedelmi miniszterhez, melyre Baross Gábor azonnal válaszolt. Válaszában hangsulyozta, hogy ezen dijszabásokat nemhogy módositani, de még érinteni sem szabad, ha csak azokért előbb teljesen ekviválens ellenszolgáltatás nem adatik. — Február 13-án a katonai özvegyek ellátásáról szóló javaslatot tárgyalták, melyet a ház többsége általánosságban és részleteiben is elfogadott. Ezután két interpellációra adott válasz következett. Az egyikben Fejérvári Géza báró válaszolt a börszállitás ügyében, hangsulyozván, hogy ő mindenben korrektül járt el. A másikban Szilágyi Dezső igazságügyminiszter adott megnyugtató választ a Polonyi Géza által tett és a kir. táblák elhelyezésére vonatkozó interpellációjára.

Csikvármegye közigazgatási bizottságának üléséből.

Csik-Szereda, 1891. február 9.*)

A megyei közigazgatási bizottság ma tartotta meg rendes havi ülését, melyen a tagok csaknem mindannyian jelen voltak.

Mindenekelőtt a szokásos havi jelentések olvastattak fel, melyek többnyire a szokott ügyforgalmi statisztikát tárgyazták. Kiemeljük azonban, mint megnyugtató jelenséget, a főorvos jelentéséből, hogy közegészségi viszonyaink a lefolyt hóban kielégitők voltak s a szórványosan mutatkozott hevenyfertőző kórok közül járvánnyá egyik sem fejlödött; továbbá a szeredai kórházban 47 beteg ápoltatott, kik közül gyógyult 22, javult 1, elhalt 2, s további gyógykezelés alatt maradt 22 beteg.

A folyó ügyek közül föként kettőről kell megemlékeznünk, melyek közérdekü voltuknál fogva jelentőséggel birnak.

Ezek közül egyik az alispán ur által a vasútépités ügyében előterjesztett és igen helyesen indokolt pótköltségvetés volt, melyben kiemeli alispán ur, hogy miután a vármegye közönsége által az első székely vasút kiépitésére az állami vállalat térhére számitott 150,000 forint, továbbá a közmunkaváltság-alap terhére felvett 200,000 frt költség az 1890. évi I. tcz. által megváltoztatott útmunka kötelezettség miatt most már számitásba nem vehető, ahelyett vasútépitési czélra 50 évig, évenkinti 29,000 frt állami hozzájárulás megajánlása iránt úgy a közigazgatási, mint a törvényhatósági bizottság a maga részéről kereskedelmi miniszter urnál a szükséges lépéseket tegye meg, mely inditvány a bizottság által el is fogadtatott.

A másik fontos tárgy a megyei közgazdasági előadónak az italmérési jogot kezében tartó bérlőtársulat által elkövetett visszaélések meggátlása iránt beadott javaslat volt, melyet a bizottság elfogadván, utasitotta a kir. pénzügyigazga-

*) Tárgyhalmaz miatt késett. Szerk.

---

helletével melengeté fel. Egy-egy halk lélekzet, majd a gyenge sohaj, mely a leány ajkairól alig észrevehetetően szállott el, megkettőzé a legény gondoskodását. Ily gondoskodások közt telt el a rettentő éj hátralevő része. Végre a vihar elvonult a nyugati táj felé, hogy más vidékre vigye rettenetét. — A hajnal ismét tiszta időt hozott a tájra, a felkelő nap széthinté meleg sugarait, — mintha gyógyitani akarná a föld sebeit, melyet a vihar s a földrengés ütött rajta. A völgyben és a tájékon iszonyu rombolás mutatta az éjjeli vihar bősz, haragos lábainak nyomát. — Az összegyült viztömeg egyre kavargott a tágas völgykatlanban, a hegyoldalokból számtalan patak zuhant alá, s az örvény zürzavaros tömegekben majd egy-egy, nagy szakadékagyagot, vagy fák törzseit, majd emberek állatok hulláit forgatta szédítő kavargással. Iszonyu pusztitást vitt véghez azon a tájon a vihar és a földrengés, nemcsak a hegyekben és az erdők fáiban, hanem emberben és állatban is. Pongrácz Pista és a molnár odavesztek, elsodort magával az ár többeket a vadászok közül, továbbá a vidéken tartózkodó pásztorok nyájaiból is bőven kivette az áldozatait.

A nap meleg sugaraira ujra éledni kezdett a természet, a növények mindenfelől fölemelgették a vihartól levert száraikat. A legény elszorult szivvel várta, hogy eszméletre jöjjön. Hallgatta lélekzetét, szive verését, s érezte, hogy élet van benne. A leány végre felnyitá szemeit s amint Józsit maga mellett megpillantá, ajka megkisérlé szólani. A legénynek szivére szorult vér ujra keringeni kezdett s a reménytelenséget bizalom váltotta fel. De fájdalom! Juliska nem hagyta abban sokáig.

— Ébredj, szólalj meg! mi még együtt fogunk élni hosszan, boldogságban.

A leány szomoruan csóválta fejét s intett, hogy hajoljon hozzá közelebb. Aztán alig hallható hangon kérdé tőle, hogy mi történt vele s hol vannak a többiek?

— Egy csoda történt velünk, — kezdé a legény — Isten kegyelme kiszabaditott bennünket a bősz örvényből, mely bennünket elragadott. A többiek a hullámok között lelték sirjokat. Tekints le alánk a völgybe s a tulsó hegyoldalra, a vidéknek egészen uj képét látod. Lenn a völgyben tegnap még egy kis patak folydogált vidám csevegéssel, most óriási örvény kering ott. Amott lejebb két hegyórom a földrengés és zápor következtében összeomlott s betemették a völgyszorost, melyen keresztül a patak folyt alá. A hegyoldal most kopaszon áll, melyet tegnap még hatalmas fenyves boritott.

Józsi! — folytatá a leány — talán jobb lett volna ha a föld roncsaival mi is az örvénybe gurulunk s ott megsemmisültünk volna. Szegény apám, ő már nem küzd lelke terhével. Hidd el, nekem sincs már keresni valóm a földön az emberek között, hol én a bünös, megvetett Pongrácz Juliska maradnék örökké. Istenhez vágyom, ki reményt nyujt minden megtérőnek azáltal, hogy a megbánás kincseit fennhagyja számunkra; vizözön sem mossa le hibáinkat az emberek szemeiben, apák és anyák vétke árnyként kiséri az unokákat is, mig egyetlen köny elég az Isten előtt..

— Szegény leány — mondá a legény, megfogva az egyik kezét — nagyon fájdalmasan szól az életről. Pedig itt a földön is van boldogság, s mi e boldogságot élvezni fogjuk. Betegségedből kigyógyulsz s aztán szived sebei is beheggednek idővel. Juliska! az, ki lecsendesithette a nagy vihart, azt hiszed, nem tudná lecsendesiteni a szenvedések viharát? Nézd e vidéket, hol a bősz vihar tombolt, mennyi rombolást mutat; lesz idő, mikor mindezen romlásból semmi sem látszik, sőt a természetnek egy uj gyönyörü képe fog lassankint e helyen képződni. A kopasz oldalt benövi a fenyő, a virág; a kavargó örvényből sima, ragyogó szinü hegyi tó lesz. Az emberek messzi földről eljőnek gyönyörködni egy uj természeti ritkaságban. A kegyetlen sors vihara a te éltedet is dúlta, de e viharok a te lelkedről is elszállnak s nyomukba egy uj, szebb élet fog támadni.

— Soha, soha! — mondá a leány sóhajtva — nem érzed, hogy kezem, mely még tegnap érintésedre reszketett, most már egészen jéghideg? Tedd kezedet szivemre, érzed-e, hogy mennyire meglassudott a vérem? E lassuló verésről és ama nyomasztó teherről, melyet keblem alig tud felemelni, érzem, hogy csak nagyon rövid idő, lehet csak pillanatok vannak hátra életemből. — Pedig még sok elbeszélni valóm volna. Figyelj kérlek, ne szakitsd meg szavaimat fájdalmas felkiáltásaiddal, melyek megrövidithetnék a nehány pillanatot.

(Vége köv.)

tóságot, hogy az ital árulás gyakorlása körül észlelt és felsorolt visszaéléseket szigoruan vizsgálja és vizsgáltassa meg, s azok meggátlására hivatalos hatáskörében mindent kövessen el s eljárásáról a bizottsághoz 25 nap alatt tegyen kimeritő jelentést. Ha a bizottság azt tapasztalná, hogy a pénzügyigazgató ezen eljárásának sem mutatkoznék eredménye, akkor az ügy azon felkéréssel lesz átteendő a megyei törvényhatósági bizottsághoz, hogy az 1888. évi XXXV. tcz. 49. §-a értelmében járuljon előterjesztéssel a pénzügyminiszter urhoz a legmagasabb árak megállapitása iránt.

EGYLETI ÉLET.

A „Csikszeredai dal- és zeneegylet" közgyülése.

Csikszereda, 1891. február 15.

A másodizben összehivott közgyülésen szép számban megjelent tagok feszült figyelemmel hallgatták meg Baktsi Gáspár elnök szellemdús, szép megnyitó-beszédét s midőn azt befejezte, zajosan megéljenezték.

Az ezt követő igazgatói jelentés az egyletnek beligazgatását, statisztikáját és szakszerű fejlödését tárta elénk gondos kidolgozásban, melyből a következőket jegyeztük fel:

A dalosztályba beiratkozott 19 tag, melyek közül 2 eltávozás-, 1 halálozás- és 1 kizárás következtében megszünt az egylet tagja lenni; jelenleg tehát a dalosztálynak 15 tagja van s eddig összesen 78 gyakorlaton 21 dalt tanult be. Résztvett 1 hazafias-, 4 templomi ünnepélyen, 6 temetésen és 1 hangversenyen.

A mult év október végén szervezett zeneosztályba 10 tag iratkozott be, de még csak 9 taggal müködhetik, mert eddig a hiányzó hangszereket beszerezni nem lehetett. Összesen 24 gyakorlaton 7 darabot tanult be s résztvett egy hangversenyen.

A hangjegy elemei ugy a dal-, mint zeneosztályban rendszeresen tanittattak.

Az egyletnek eddig 4 alapitó, 59 pártoló és 22 müködő tagja van.

A pártoló tagok közül az 1890. évtől kezdődőleg beiratkozott 43 és 1891. évtől kezdődőleg 16.

A mult évi pártoló tagsági diját befizette 34 tag s hátrálékban van 9.

A pénztárba 1890-ben befolyt 167 frt. kifizettetett 165 frt 21 kr, pénzkészlet van: 1 frt 79 kr. Leltári értékben van:

1) hangszerekben .	76 frt	— kr
2) dal- és zenedarabokban	23	50
3) felszerelésben	19	—
Összesen:	118	50 „

Közgyülés a számadások megvizsgálására bizottságot küldvén ki, ez a pénztárt és számadásokat rendben találván, inditványára Leicht Károly e. pénztárnoknak és Gál József h. pénztárnoknak buzgó működésükért elismerést szavazva, a felmentvényt megadta.

Kuna Dénes kizárt müködő tag felebbezése elutasittatott, mert az igazgatónak jelentése szerint Kuna Dénes felebbezésében azt kérelmezte, hogy engedtessék meg neki továbbra is az egylet tagja maradhatni és igérte, hogy ez esetben a legpontosabb lesz s többé egy gyakorlatot sem fog elmulasztani; kérésének az elnök helyet adott addig is, mig a közgyülés végérvényesen határozni fog s megengedte, hogy tovább is a gyakorlatokat látogathassa; de Kuna Dénes két gyakorlat után ismét indokolatlanul kimaradott s többé meg sem jelent.

Kuna Dénes csikzsögödi lakos ezek szerint a csikszeredai dal és zeneegyletből végérvényesen kizáratott.

Ezután az alapszabályok 15. §. 4) bekezdése — melyszerint a közgyülés csak akkor határozatképes, ha a tagok $^2/_3$ része jelen van — a választmány által inditványozott azon szöveggel, hogy „a közgyülés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül megtartható" — módosittatott.

Titkárrá titkos szavazással Miálovich Viktor működő tag választatott meg valamennyi szavazattal.

A közgyülés elismerést és köszönetet szavazott Baktsi Gáspár elnöknek az egylet létrehozása és fejlesztése érdekében tett s 100 frtot meghaladó adományáért, — továbbá köszönetet szavazott Darvas Béla működő tagnak a gyakorlatok megtarthatása végett huzamosabb időn át rendelkezésre bocsátott helyiség fütés és világitásáért s ugyanezért a csikszeredai működvelő társulatnak és Romfeld Félix pártoló tagnak.

Végül Baktsi Gáspár elnök inditványára elhatároztatott, hogy az 1890. évről hátralékban lévő s ingyenesen csak az 1890-ben beiratkozott tagokat illető hangversenyre az 1891-ben beiratkozottaknak is a tiszteletjegyek kiadassanak s *igy az 1891-ben vagyis a f. évi márczius 1-ig beiratkozó alapitó és pártoló tagok ez évben három ingyenes hangversenyen vehetnek részt.* (!)

Farsangi levél hushagyókeddi bálunkról.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Sajnálattal tudatom a t. szerkesztő urral, hogy vége van. Megjegyzem, hogy e sajnálkozást nem a papák, hanem a leányok szivéből lopom ki, no meg a mamákéból, kik mindig a leányuk pártján vannak. De hát minek van vége? kérdi bizonnyal a szerkesztő ur. Furcsa kérdés. Hiszen jól tudhatja, hogy a farsangnak. Elrepült s különösen az idén gyorsan elrepült ez a kedves időszak, melynek párja nincs. Mert tetszik tudni, a költök magasztalhatják a hímes tavaszt ragyogó virágaival, balzsamos levegőjével s csicsergő madárdalaival; vagy többre becsülhetik a méla, bánatos őszt; de a leányok a farsangot imádják. A báli csillár tényét többre becsülik a nap sugarainál s a kaméliát a tavasz virágainál. A táncz, zene s a nyájas udvarlások pedig könnyen feledtetik velök a tavasz balzsamos levegőjét.

Miért is oly rövid ez a farsang? Különösen az idei alig jött, már is távozik. Pedig ugy szerettük volna e tréfás, vig vendéget továbbra is falaink közt marasztani. — Az az egy szerencse, hogy legalább jól kimulattuk magunkat. Vigalmunk s mulatságunk koronája pedig a hushagyókeddi fiatalság bálja volt. A bál jellemvonása volt: jó kedv, otthonjasság, elegantia, összhangzat a vidámságban és táncban a zene diszharmoniája daczára. A fiatalság kitett magáért. Villamos áramlat keringett lábaikban. Még a régi 12 éves huszár sem forgatta kardját oly széditő sebességgel, mint fiataljaink lábai forogtak. A jókedv magával ragadott mindenkit. A mint végigtekintek a tánczolók tömött során, hát kin akad meg a szemem? A kiszolgált patikárius barátomon, ki mindig arról panaszkodik, hogy megöregedett. És most ugy rugja, hogy jobban se kell. Pedig neki is feljött a hold, s tánczán szemlélhettem, hogy forog a föld a holddal a nap körül, hanem azért mégis fiatal ember volt ő akkor. Mindjárt utánna megakadt a szemem a doktorunkon. Ugy megforgott, mintha frakkját széllel béllelte volna ki. Pedig akkor nem a betegekhez sietgélt. Hát az ügyvéd Az is oly logikus rendben rakosgatta lábait, mintha valami recursust akart volna irni a fényes padlóra. Csak a tanár gubbaszkodik meg mindig egy szögletben Oldalba löki egy vig czimbora. „Hallottad-e ezt a rigmust? pajtás: Három susták nem egy tallér, csak a tanár nem gavallér." De már ezt megczáfolta s a másik pillanatban már filozófus mozdulattal felkéri a hölgyet s lejtenek tovább.

De hát ki tudná elbeszélni azt a sok vig scénát, melyek akkor lejátszódtak? A vig kedvbe már is nagyon belemélyedtem, pedig irnom kellene a bál szépeiről, kiket a főérdem illet meg. Ez már csakugyan fogós kérdés, mert nem tudom melyik volt szebb, talán az a virágbimbó? vagy talán az a teljes fejlödésben ékeskedő virág? — Sokan voltak. Ott volt Gyergyó minden szépe és virága s minden csillaga ott ragyogott. A tánczrend hajnalig szólott s ezt véges-végig járták páratlan jókedvvel s a tánczokat ujrázva.

Valamint farsangi büneimért, ugy a levélért is fejemre hamut hintve maradtam kiváló tisztelettel.

Gyó-szentmiklós, 1891. február 15.

Carneval névtelen jegyzője.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Nyugdijazás és áthelyezés.** A csikszeredai királyi törvényszék személyzetében az utóbbi években nagy változások történtek. Alig találkozunk már a szervezéskor kinevezettek közül egynéhánynyal s ezek száma is ismét apadt. Arnd Ernő kir. tvszéki telekkvi biró, 40 évi szolgálat után, saját kérelmére nyugdijaztatott s igy e napokban elhagyta az 1876. év óta közelismerést érdemlő szakképzettséggel és lelkiismeretes ügybuzgósággal betöltött állását. 40 évi lelkiismeretes szolgálat után felsőbb helyről még csak a szokásos elismerésnek sem lett kifejezés adva; ezt azonban kiváló tapintattal pótólta a kir. törvényszék igen tisztelt elnöke. — László Domokos kir. tvszéki biró pedig saját kérelmére a székelyudvarhelyi kir. törvényszékhez helyeztetett át, — Nem szivésen gratulálunk az udvarhelyieknek ezen áthelyezés miatt, mert László Domokosban egy a törvénykezés minden ágában, de különösen a birtokrendezési ügyekben kiválóan szakképzett birót, s társadalmi életnek egy jelentékeny tagot veszit. Élénk emlékünkben fog maradni kitartó munkássága a Csikmindszent, Szentgyörgy és Bánkfalva községeknek „Lesöd" havas használata fölött 300 éven át folytatott perében, melyet egyezség által megszüntetnie sikerült; továbbá Kászonjakabfalva községnek a háromszékmegyei községekkel határvonal fölött folytatott régi perét szintén kiegyenlitette s ezáltal vége szakadt a sok ellenségeskedés és háboru módjára folytatott nagy verekedéseknek, melyeknek igen sok emberélet is áldozatul esett. — Kisérje szerencsekivánatunk uj állomására!

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Darkó Áron csikszeredai kir. tvszéki irnokot telekkönyvi betétszerkesztési irnokká nevezte ki. Szerencsét kivánunk s jól megérdemlett előléptetéshez.

— **Esküvők.** Gecző Béla, a helybeli kir. törvényszék jeles képzettségü jegyzője, f. hó 16-án tartotta esküvőjét Ádám Irma kisasszonynyal, Benedek István tvszéki irodaigazgató kedves és szeretetreméltó fogadott leányával. Állandó szerencse és boldogság kisérje e szép frigyet. — Kozma Albert pénzügyőri biztos folyó hó 5-én vezette oltárhoz Kain Adolf csikszépvizi körjegyző szép leányát Málvin k. a-t,

— **Szinészet.** Zoltán Gyula jól szervezett dráma, vigjáték és népszinmü szintársulata folyó hó 17-én érkezett meg városunkba s előadásainak sorozatát folyó hó 19-én kezdi meg Bartók Lajos „Thurán Anna" cz. történeti drámájának bemutatásával. — 20-án az „Apósok" cz. mulattató vigjáték, 21-én Csiky Gergely kitünő szinmüve az „Örök törvény", 22-én pedig a „Náni" czimü eredeti népszinmü kerülnek szinre. A jóhirü társulatot ajánljuk közönségünk pártfogásába.

— **Temetési dijak.** Több oldalról hozzánk intézett kérdések következtében értesitjük a közönséget, miszerint a „csikszeredai dal- és zeneegylet" dalkara helyben és a szomszéd községekben 10 frtért, távolabbi községekben 15 frtért jelenik meg. — A szükséges fuvarok rendelkezésre bocsátandók. Alapitó és pártoló tagok és családtagjaik fele dijért vehetik igénybe a dalárda müködését.

— **Fillérestély.** A csiksomlyói jótékony nőegyesület f. évi február 21-én, szombaton, Fülöp Árpádné rendezésében szavalatokkal, felolvasással, énekkel és zenével összekötött fillérestélyt tart. — Belépti dij 10 kr. Kezdete este 7 órakor. Felhivjuk az érdeklődő közönség figyelmét, minthogy meghivók a vidékre nem küldetnek.

— **Tisztujitás.** Gyergyó-Borszéken f. hó 11-én ejtetett meg a községi tisztujitás dr. Lázár János főszolgabiró vezetése alatt, — mely alkalommal a választó közönség meglehetős szép számmal jelent meg, a mi a község ügyei iránt való érdeklődésre mutat. A főszolgabirónak tapintatos ajánlata folytán főbirónak egyhangulag, — közfelkiáltás utján megválasztatott Wild József, albiró és pénztárnoknak ifj. Vackon József, tanácsosok ifj. Eigel Antal és Fokt Antal lettek.

— **Lövöldözések a község között.** Alcsiki egyik levelezőnk arról értesit, hogy Csik-Szent-Márton s Csekefalva községekben, tehát éppen a szolgabirói székhelyen csaknem napirenden vannak némely duhaj legények által puskával, pisztolylyal a durogtatások. És ezek leggyakrabban szerencsétlenséggel, magok megsértésével végződnek s mégis e duhajkodók egyikének sem igen görbül meg ezért hajszálacskája sem. Igy történt a közelebbi napokban is, hogy R. P. durrogtató D. F.-et egy ilyen betyárkodáskor úgy találta, hogy testi sebe miatt most az ágyat kell nyomnia. Minthogy a törvény nemcsak a sértést okozó lövöldözést, de egyszerüen az emberek s községek között, vagy ezek közelébeni lövöldözést is szigoruan bünteti, kiváncsian várjuk, mi történik R. P. durrogtatóval.

— (**Beküldetett.**) A csikvárdotfalvi „Oltókör"-ben a körorvos választása f. évi február hó 28-án délelőtti 9 órára Csik-Várdotfalva községházához kitüzetett; s az 1880-ik évi népszámlálás adataira való tekintettel, az ezen „Oltókör" községeiben talált lélekszámarány szerint az egyes képviselőtestületek saját keblükből küldik ki a választó tagokat. E szerint leend választó: Várdotfalváról 9, Csobotfalváról 3, Csomortánról 6, Pálfalváról 5, Delnéről 6, Madéfalváról 16, Csicsóról 14, Taplocáról 16. Összesen 75. Valóban szép szám! Csak

hogy egytől-egyig olyan egyéneket óhajtanánk a választók között látni, kik nem engedik magukat semmiféle körülmény által befolyásoltatni s szóval és tettel arra törekednének, hogy válasszanak egy jóravaló értelmes, de olyan körorvost, kinek neve előtt okvetlen ott „czifrázzék“ e két betü: Dr. Szent igaz levén az, hogy évek hosszu során eleget szivtunk a régi „marmás“ levegőből, ideje tehát, hogy végrevalahára mi is friss éltető levegőhöz jussunk, hisz mi is olyan emberek vagyunk, kiket a tudomány ujabb vivmányai szintén megilletnek.

— **Lapunk jelen számával** veszik t. olvasóink a megyei gazdasági egyesület 1891. évi árjegyzékét gazdasági, vetemény és virágmagvakról, úgyszintén egyéb kertészeti czikkekről. Két éve hogy fennáll a kertészet s mint a rövid kivonatu árjegyzékből is kitünik, nemes czélját mihamarább teljesen megközeliti, amennyiben vidékünk közönsége nincs arra kényszerülve, hogy e téreni szükségleteit a távoli piaczokról fedezze s emellett a czikkek ára is eléggé mérsékelt. Mint szolid és megbizható beszerzési forrást ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

ÉRTESITŐ.

Számadás. Az országos „Vöröskereszt“ csikmegyei fiókja által Endes Ida alelnöknő védnöksége alatt, f. évi február hó 7-én rendezett jelmezes tánczestély összes bevétele 156 frt 50 kr. A kiadás tett 55 frt 38 krt s igy a tiszta jövedelem 101 frt 12 kr. — Felülfizettek: Mikó Bálint főispán 9 frt 20 kr. Vélics Károly 5 frtot. Endes Ida, Thieme Károly egyenként 4 frt 20 krt. Miskov Péter, Mednyászky személyenként 2 frt 20, Székely Endre, Szacsvai Imre 2—2 frtot. Fülöp Sándor, Kohn Ármin, Sieber István, Vég István. Nagy Ferenz, Bálint Lajos, Esztegár Bálint személyenkint 1 frt és 20 krt. András Mózes 70 krt és 52 résztvevő 20 - 20 krt. — Fogadják a t. felülfizetők a rendezőség hálás köszönetét.

Nyilvános számadás. A csikszentgyörgy-bánkfalvi olvasókör báljan összes bevétel volt 20 frt 60 kr. Ebből a kiadást leszámitva maradt az olvasókör pénztára javára: 7 frt 21 kr. Felülfizettek: Madár Imre 1 frtot, Baczoni István 70 krt. Benedek Gábor, Kézdi János, Csutak Bálint 50—50 krt, Puskás Gergely 30 krt, Tompos Jánosné, Bodó Katalin, Márton Apolonia, Dóczi János, Kánya György, Nagy Sándor, Xántus Elek 20—20 krt, Boni Károly, Kovács András, Silovszki József, Veress Tamás 10—10 krt. — Fogadja a t. felülfizetők az olvasókör hálás köszönetét. Márton Károly titkár.

Számadás és köszönet. A f. hó 1-én Csik-Tapolczán az odavaló műkedvelő társulat által rendezett „Rejtett Gyémánt“ czimü jótékonyczélu előadás összes bevétele volt 57 frt 50 kr. Felülfizettek: Lázár Domokos, Száva Mukács 2—2 frtot, Lárencz Albertné, Leith Jánosné, Salalamon Károly, Hodor András, Kovács Tamás 1—1 frtot, Császár Samuné, Szultán Gergely 60—60 krt, Tellmann József 50 krt. Az előadásnak Csik-Szeredában történt ismétlése alkalmával felülfizettek: Miskov Péter 1 frt 40 krt, Albert Balázs 50 krt, Bajkó Péter, Frenczi Lajos, Romfeld Félix 40—40 krt. A felállitandó mellék oltár számára Özv. Lázár Dénesné két szép párnát, Dapsy Frigyesné egy szép leplet és Száva Lukácsné 50 forintot adományozott. — A nemes lelkü adományzók és felülfizetők fogadják legőszintébb köszönetemet. Szekeres István segédlelkész.

Nyilvános számadás. Csik-Szentgyörgyön február 1-én az iskola javára rendezett tánczvigalom tiszta jövedelme 33 frt 80 kr. A kegyes felülfizetőknek itt, a nyilvánosság teren forró köszönettel adózunk. Felülfizettek: Hodor András 5 frt, Dr. Csiszér Miklós 1 frt, Dr. Molnár László 1 frt, Lázár Kajtán 1 frt, Andras Lajos 1 frt, Bálint Lajos 1 frt, Markaly Antal 1 frt, Govrig Gerő 1 frt, Balázs Lajos 50 kr, Léstyán Lajos 50 kr, Pap Tamás 50 kr, Tódor István 50 kr, Bálint Károly 50 kr, Izsák Lukács 50 kr, Sándor Lajos 50 kr, Dávid Mihályné 50 kr, Sóos Lajos 50 kr, Kósa Balázs 50 kr, Györpál János 20 kr, — Fogadják a kegyes adakozók a szegény gyermekek nevében forró köszönetünket. A rendezőség.

A „Börze.“

Tulajdonképpen erszényt jelent s ily értelemben roppant ártatlan dolog és ha tele is van, akkor szerfelett kellemes és kivánatos. Nem sok helyet foglal el és egy kicsike zsebben is meglapul.

Különböző fajtái vannak.

Az üres nem sokat ér.

Megbecsülhetlen az olyan erszény, mint a mesebeli királyfié, mely mindig tartalmaz egy aranyat; az olyan pedig, mely kifogyhatatlan, mint a bibliabeli asszony, olajos korsójaéppen a ritkaságok közé tartozik.

A német sógorok ezen „börzé“-je tehát egy csöppet sem veszedelmes, a két utóbbi pedig tulajdonosára nézve kiváló szerencse.

Van azonban egy másik „börze“ is, ez már nem olyan ártatlan; a napnak bizonyos óráiban ugyan ez is telve van, de hasonlithatlanul nagyobb helyet foglal el s mig amazt egy ember kényélmesen zsebébe teheti, addig ez az emberek ezereit képes magába befogadni.

Ez azon hely, hova a napnak meghatározott idejéu összegyülnek a kereskedők, hajótulajdonosok, áruszállitók, ügynökök, váltóüzérek, hajhászok s más, üzlettel és üzérkedéssel foglalkozó egyének.

Itt adnak és vesznek.

Adnak mindent, a mi csak elárusitható és vesznek mindent, a mi csak megvehető A mint egy-egy jóravaló „conservations-lexicon“-ban meg lehet olvasni.

Vásárolnak itt mindent, némelykor becsületet is, és árusitanak mindent, sokszor gyalázatot, szégyent, boldogtalanságot és nyomort is.

A mennyire szerencsés intézmény a hivatottak számára, éppen annyira veszedelmes azokra nézve, kik hivatottság nélkül nyerészkedés és a szerencse erőszakolása végett tévednek oda.

Van azonban a „börzé“-nek egy harmadik fajtája is erről nem beszélnek a „conversations-lexikon“-ok, hanem annál többet tud a nagy- és kisvárosok közönsége.

Felburjánzik mindenütt, a hol arra alkalmas talajt talál. Nincsen szüksége hatalmas palotákra, megfér a legkisebb házikóban is.

Eszközei: egy asztal és egy pár tuczat papirra mázolt kép, melyeket királyok szórakoztatására tervezett a találékony emberi elme, s lett belőlük az emberiség legnagyobb átka.

E festett képek kártya név alatt ismeretesek. Részben még ma is szórakoztató eszközül szolgálnak, de eszközei egyszersmind a legrombolóbb emberi szenvedélyek egyikének, a nyerészkedési vágynak, a játékdühnek.

A statisztika kérlelhetlen adatai bizonyitják, hogy mily sok embert tett szerencsétlenné, hány virágzó családot juttatott kuldusbotra e veszedelmes szenvedély. A törvény üldözi, a közvélemény elitéli és mégis él, virágzik és rothasztó hatását mutogatja különösen olyan helyeken, hol a hatósági felügyelet lanyha s kiirtására nem fordit kellő gondot és erélyt.

A játékosság házai, a kisvárosi „börzék“ manapság is látogatottak, felkeresi a társadalom minden osztálya s az éhes Molochnak áldozatul dobja a megtakaritott filléreket.

A játékot nagy csendben egy pár ember kezdi meg s mint sötétségben a világitó lámpa az éjeli lepkékre, olyan hatással van a kártyaasztal az emberekre. Körüldongják, körülrajongják azt; egy darabig csak szemmel élvezik a szokatlan ingert okozó játékot s később szivvel, lélekkel és pénzzel is részt vesznek benne.

Azt mondják: szük a pénz, ej de hogy szük; tessék csak alkalmas időben felkeresni egy ilyen „börzét“; mindenki meggyőződhetik, hogy legalább itt bővében van.

A harisnya, a posztó az egyenruha elhozza keserves keresményét, fizetését, zsoldját s a játék ördögétől üzetve, megfontolás nélkül veti oda áldozatul a festék-képek hivatott apostolainak.

Nálunk is vannak ilyen „börzék“, de hogy hol, azt nem árulom el, mert az ördög nem alszik; elég ha alusznak azok kiknek kötelességük volna felügyelni, hogy ilyen „börzék“ ne legyenek.

Csikszeredai piaczi árjegyzék.

— Csikszereda február 11. —

Buza tiszta (hektoliterenként) 5 frt 50 kr. Buza közepes 5 fr — kr. Rozs 4 frt 25 kr. Árpa 3 frt 50 kr. Törökbuza 4 frt 50 kr. Zab 2 frt 10 kr. Borsó 6 frt. — kr. Lencse 16 frt. Fuszulyka 5 frt 80 kr. Kása 12 frt — kr. Burgonya 2 frt 50 kr. Marhahus (klgrammonként) 30 kr. Sertéshus 40 kr. Barbécshus 24 kr. Szalma (métermázsánként) — frt 70 kr Széna mm. 3 frt — kr. Ökör párja 250 frt — kr. Tehén párja 120 frt — kr. Faggyugyertya (kilogrammja) — frt 48 kr Tüzifa klm. (1 méter) 2 frt — kr. Malacz darabja 1 frt 50 kr. Lud — frt 80 kr Bárány 4 frt — kr. Csirke párja 50 kr. 10 tojás 20 kr.

A kis lutri húzása

Szeben, 1890. február 11.

19. 42. 45. 7. 59.

Sz. 66—1891. tlkkvi.

Póthirdetmény.

A csikszentmártoni kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, miszerint a csikszeredai takarékpénztár-részvénytársaság végrehajtatónak özv. Bocskor Mihályné csiksomlyói lakos végrehajtást szenvedett elleni 1250 frt s járulekai iránti végrehajtási ügyében 4377—1890. szám a. kibocsátott árverési hirdetményben a szentmártoni I. rész 58. sztjkvben 1018. hrsz. 5 frt, 1262. hrsz. 4 frt, 1264. hrsz. 9 frt, 1516. hrsz. 2 frt, 1570. hrsz. 2 frt, 1581. hrsz. 2 frt, 1781. hrsz. 4 frt, 1783. hrsz. 4 frt, 2287. hrsz. 16 frt. 2410 hrsz. 16 frt, 2446. hrsz. 19 frt, 2468 hrsz. 9 frt, 2538. hrsz. 59 frt, 2584. hrsz. 20 frt, 2754. hrsz. 16 frt, 2861. hrsz. 10 frt, 3227. hrsz. 8 frt, 3351. hrsz. 6 frt, 3388. hrsz. 7 frt, 3403. hrsz. 10 frt, 3464. hrsz. 11 frt, 3549. hrsz. 6 frt. 3595. hrsz. 6 frt, 3904. hrsz. 8 frt, 4011. hrsz. 34 frt, 4037. hrsz. 15 frt, 4112. hrsz. 54 frt, 4142. hrsz. 15 frt, 4164. hrsz. 50 frt, 4232. hrsz. 30 frt, 4243. hrsz. 18 frt, 4284. hrsz. 11 frt, 4313, hrsz. 59 frt, 4353. hrsz. 8 frt, 4367. hrsz. 8 frt, 5155. hrsz. 10 frt, 5331. hrsz. 2 frt kikiáltási árban Csikszentmárton községházához **1891. évi márczius hó 5-ik napjának** délelötti 9 órájára kitüzött árverés és az 1881. 60 t. cz. 107. §-a alapján dr. Bocskor Károly végrehajtató érdekében 400 frt töke követelése és járulékai kielégitése végett megtartatni fog.

A kir. járásbiróság tlkkvi hatósága.

Csikszentmárton, 1891. január 10-én.

Szakács, kir. aljbiró.

Sz. 121—1891. polg

Hirdetmény.

A Gyergyó-Ditró községben gyakorolt italmérési jogért megállapitott kártalanitási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45,896. számu igazságminiszteri rendelet 9. és 10. §§-ihoz képest az egyezség megkisérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1891. márczius hó 4-én** d. e. 8 órája a kir. tvszék 10. sz. hivatalszobájába kitüzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, mégpedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesittetik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapitott következményeire, ezennel idéztetnek.

A csikszeredai kir. törvényszéknek 1891. évi január hó 24-én tartott üléséből.

Éltes Zsigmond, h. elnök.

Sz. 273—1891. polg.

Hirdetmèny.

A Gyergyó-Borszék községben gyakorolt italmérési jogért megállapitott kártalanitási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45,896. számu igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkisérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1891. évi márczius hó 5-én** d. e. 8 órája a kir. tvszék 10. sz.. szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai mégpedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesitteték, figyelmeztetéssel az idézett rendeletben megállapitott következményeire, ezennel idéztetnek.

A csikszeredai kir. törvényszéknek 1891. évi január hó 24-én tartott üléséből.

Éltes Zsigmond, elnök.

Sz. 242—1891 polg.

Hirdetmény.

A Csik-Tusnád községben gyakorolt italmérési jogért megállapitott kártalanitási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45,896. számu igazságügyminiszteri rendelet 9. 10. §§-aihoz képest az egyezség megkisérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1891. évi márczius hó 6-án** d. e. 8 órája a kir. törvényszék 10. számu hivatalszobájába kitüzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, mégpedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesittetik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak ez idézett rendeletben megállapitott következményeire, ezennel idéztetnek.

A csikszeredai kir. törvényszéknek 1891. évi január hó 24-én tartott üléséből.

Éltes Zsigmond, h. elnök.

Sz. 4400—1890. tlkkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyószentmiklósi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy gyóujfalvi Jánosi János végrehajtatónak odavaló Ferenczi Mih. az Alajos fia végrehajtást szenvedő elleni 275 frt 53 kr tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. tvszék (a gyószentmiklósi kir. járásbiróság) területén levő Gyergyó-Ujfalu község határán fekvő végrehajtást szenvedett és neje Molnai Rózália tulajdonát képező következő ingatlanokra: a gyergyóujfalvi 1156. számu telekjegyzőkvben A. † 1. r. 4539, 4540/1, hrsz 5 frt. 2. r. 5894—5898. hrsz. 402 frt, 3. r. 11,893. hrsz. 9 frt, továbbá a gyóujfalvi 673. sz. tjkvben A. † 2. r. 3848. hrsz. 4 frt, 3. r. 4804. hrsz. 9 frt, 4. r. 4835/2. hrsz. 3 frt, 5. r. 4837. hrsz. 6 frt, 6. r. 5019. hrsz. 1 frt, 7. r. 5054, 5055. hrsz. 1 frt, 8. r. 5145. hrsz. 1 frt, 9. r. 5251, 5252/1. hrsz. 1 frt, 10. r. 5887. hrsz. 2 frt, 11. r. 6077, 6078. hrsz. 7 frt, 12. r. 6278. hrsz. 3 frt, 13. r. 8790. hrsz. 3 frt, 14. r. 8795. hrsz. 3 frt, 15. r. 8909. hrsz. 15 frt, 16. r. 9224. hrsz. 31 frt, 17. r. 10190. hrsz. 91 frt, 18. r. 10198. hrsz. 29 frt, 19. r. 10308. hrsz. 69 frt, 20. r. 11252—11254. hrsz. 18 frt, 21. r. 11892. hrsz. 9 frt, 22. r. 12314. hrsz. 13 frt, 23. r. 12358. hrsz. 4 frt, 24. r. 12450. hrsz. 3 frt, 25. r. 13508. hrsz. 12 frt, 26. r. 14207. hrsz. 4 frt, 27. rszám 14579. hrsz. 13 frt, 28. r. 14723. hrsz. 16 forint, 29. r. 15483, 15484. hrsz. 58 frt, 30. r. 15988. hrsz. 8 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1891. évi márczius hó 5-ik napján** délelötti 9 órakor Gyergyó-Ujfalu községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényczikk42-ik §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében, a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiálitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságtól.

Kelt Gyergyó-Szentmiklóson, 1890. évi deczember hó 16-ikán.

Szacsvay Imre, kir. aljbiró

Sorvetőgépeket
a legkitünőbb meritő kerékrendszerrel,
láncz- és rézsút-boronákat, ekéket
és egyáltalában minden névvel nevezhető
gazdasági gépek
és
eszközöket
rendkivül olcsó áron, részletfizetésre
ajánl RIEMER EDE első székely
gépraktára, Székely-Udvarhelytt. (2—6)

Ny. Györgyjakab Márton gyorssajtóján Csik-Szereda. 1891.